

---

**"RUSYA ERMENİSTAN'A BASKI YAPMALI"**

11.04.2016

---

11 Nisan 2016

Deutsche Welle Türkçe

Prof. Dr. Kamer Kasım

Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu (USAK) Başkan Yardımcısı Prof. Kamer Kasım, Rusya'nın Ermenistan'a işgal ettiği topraklardan çekilmesi için baskı yapması gerektiğine işaret ediyor.

Karabağ sorununun çözülmesi ve bunun kalıcı olması için hangi adımlar atılmalı?

Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu (USAK) Başkan Yardımcısı ve Abant İzzet Baysal Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Kamer Kasım:

Öncelikle Karabağ sorununda, Ermeni kuvvetlerinin Azerbaycan topraklarını işgali sırasında alınmış BM Güvenlik Konseyi kararları var. Bu kararlar çok net bir şekilde Ermeni kuvvetlerinin işgal ettikleri toprakları boşaltmalarını istiyor. Yani bu kararların bir kere niye uygulanamadığının sorgulanması gerekiyor. Sorunun çözümü için oluşturulan AGİT Minsk Grubu'nun bu zamana kadar işlevini göremediğini gördük. Özellikle 2008 yılında BM Genel Kurulu'nda Azerbaycan topraklarını derhal Ermeni kuvvetlerinin boşaltmasını isteyen karar tasarısı kabul edilmesine rağmen AGİT Minsk Grubu eş başkanlarının orada 'hayır' oyu kullanmaları Azerbaycan'da ciddi bir hayal kırıklığına neden oldu. Bunun için belki bu çözüm formatının öncelikle değişmesi gerekiyor, yani bu Minsk Grubu değil de başka bir formattan yürütülmesi gerekiyor. Gene AGİT çerçevesinde belki olabilir. Şu anki AGİT Dönem Başkanı da bu konuda etkili olabilir.

"İşgalci ülkeye baskı yapılmalı"

Diğer bir husus tabii burada fiili bir askeri işgal söz konusu. Bu askeri işgali sona erdirmek için işgalci konumunda olan ülkeye baskı yapılması gerekiyor. Burada biliyoruz ki Ermenistan bu işgalin arkasında ve doğrudan uygulayıcısı. O zaman 'Ermenistan'a nasıl baskı yapılabilir?' sorusunu sormamız gerekiyor. Biliyoruz ki Ermenistan şu an ekonomik ve siyasi açıdan Rusya'nın kontrolünde olan bir ülke. Zaten Avrasya Ekonomik Birliği'nin de üyesi olmakla Rusya'nın Ermenistan üzerindeki bu ekonomik kontrolü pekişti. Ermenistanda Rus askeri varlığı var. Eğer Rusya isterse, Ermenistan'a baskı yaparsa, Ermenistan Dağlık Karabağ'da işgal ettiği topraklardan

çekilmek zorunda kalır. Ondan sonra da Karabağ'ın Azerbaycan toprakları içerisinde statüsünün nasıl olacağı konusu konuşulur. Bunun için bir kere Rusya'nın bu konuda ikna olması gerekiyor. Bunu yapacak olan keza büyük devletler.

#### Azerbaycan'ın askeri başarıları

Üçüncü bir husus, Azerbaycan'ın son ateşkes ihlallerinden sonra cephede kazandığı başarılar. Yani, Ermenistan'ın ateşkes ihlalleri sonrası verdiği cevapla bir kısım topraklarını geri alması Ermenistan üzerinde caydırıcı olabilir. Şu anda Azerbaycan'ı biraz daha ateşkes hattı anlamında avantajlı konuma taşımış olabilir. Rusyanın da burada şu ana kadarki tavrı itibarıyla Ermenistan'ın net bir şekilde arkasında durmadığını gördük. Daha tarafsız gibi görünmeye çalışıyor. Rusya bu çizgisini devam ettirir ve sorunun çözümünde işgal altındaki toprakların boşaltılmasına ilişkin olarak Ermenistan'a baskı uygularsa çözüm kolaylaşır. Aksi takdirde şunu rahatlıkla söyleyebiliriz: Şu anda Azerbaycan silahlı kuvvetlerinin geldiği noktada Ermenistan'a göre ciddi bir üstünlüğü var. Yani, Azerbaycan 'Ben askeri yolla bu sorunu çözeceğim' derse şu anda çözebilecek kapasitesi var. Tabii Rusyayı denklemin dışında tutuyorum.

Prof. Dr. Kamer Kasım, Uluslararası Stratejik Araştırmalar Kurumu (USAK) Başkan Yardımcısı ve Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi olarak görev yapmaktadır.

---

Kaynak/Source: